

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.1456/2019/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós, a tanács elnöke
 . Krecsik Eldoróda, előadó bíró
 . Katona Sándor, bíró
Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2020. május 18.
Az ügy tárgya: rablás büntette
Terhelt(ek): ... és társai
Elsőfok: Járásbíróság, 2017. október 20., nyilvános
 tárgyalás, 14.B.332/2016/105. számú ítélet
Másodfok: Törvényszék, 2018. június 15., nyilvános ülés,
 2.Bf.89/2018/13. számú ítélet
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: ... I. rendű terhelt védője
Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a rablás büntette miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Kazincbarcikai Járásbíróság 14.B.332/2016/105. számú ítéletét, illetőleg a Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.89/2018/13. számú ítéletét ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] **I.** A rablás büntette miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben - megismételt eljárásban - a Kazincbarcikai Járásbíróság a 2017. október 20. napján meghozott és kihirdetett 14.B.332/2016/105. számú ítéletében ... I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett rablás büntetettében [1978. évi IV. törvény - továbbiakban: korábbi Btk. - 321. § (1) bekezdés] és

társtettesként elkövetett rablás büntettségében [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont]. Ezért őt - halmazati büntetésül - 5 év 5 hónap fegyházbüntetésre, mellékbüntetésül 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés időtartamába beszámította. Elrendelte a Kazincbarcikai Városi Bíróság 5.B.621/2010/6. számú ítéletével kiszabott és végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett 5 hónap fogházbüntetés végrehajtását. Rendelkezett a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

- [2] Az ügyész, valamint az I. rendű terhelt és védője által bejelentett - ellentétes irányú - fellebbezések alapján másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék a 2018. június 15. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 2.Bf.89/2018/13. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. ... I. rendű terheltnek a ... **sértett** sérelmére elkövetett cselekményét rablás büntettségének minősítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [3] **II.** 1. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen ... I. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, amelynek a Be. 649. § (1) bekezdés a) pontja és a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján.
- [4] A védő szerint jogerős ügydöntő határozatában a bíróság törvénysértően rendelte el a Kazincbarcikai Városi Bíróság 5.B.621/2010/6. számú ítéletével kiszabott 5 hónap fogházbüntetés utólagos végrehajtását, figyelemmel arra, hogy e büntetés végrehajthatósága a jogerős ítélet meghozatalakor már elévült. A védő kifogásolta azt is, hogy a védelem által előadottak szerint sérült a védelemhez való joga, mivel bár az elsőfokú bíróság megállapította az érdekellentétet ... I. rendű és ... III. rendű terhelt között, a másodfokú eljárás során a két terhelt védelmében mégis ugyanazon ügyvéd járt el.
- [5] Minderre figyelemmel a támadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [6] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1497/2019/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta. Álláspontja szerint a Be. 650. § (1) bekezdésének c) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható. A Be. 671. § 2. pontja értelmében abban az esetben, ha az alapügyben eljáró bíróságok tévesen rendelték el egy, az I. rendű terhelttel szemben korábban kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását, a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható, így a felülvizsgálati indítvány e tekintetben a törvényben kizárt.
- [7] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján - figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjára - felülvizsgálati eljárás alapjául

szolgáltató eljárási szabálysértés, ha a nyilvános ülést olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező. A Be. 427. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a törvény eltérő rendelkezésének hiányában az ülés - ha a büntetőeljárásban védő részvétele kötelező - a védő nélkül nem tartható meg. Abban az esetben, ha a másodfokú nyilvános ülésen kizárt védő vett részt, úgy kell tekinteni, hogy az előzőekben említett eljárási szabálysértés megvalósult.

- [8] A Be. 659. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványt - a (3)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel - a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. Az első- és másodfokú bírósági eljárás lefolytatása idején a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) volt hatályban, amely jogszabály 44. § (4) bekezdése értelmében több terhelt érdekében ugyanaz a védő akkor járhat el, ha a terheltnek érdekei nem ellentétesek.
- [9] A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bírósági eljárás során ... I. rendű terhelt védelmét **ügyvéd 1** meghatalmazással, míg ... III. rendű terhelt védelmét **ügyvéd 2** kirendelés alapján látta el. A két terheltnek az eljárás ezen szakaszában nem volt közös védője, így az esetleges érdekellentét vizsgálatának nem volt jelentősége.
- [10] A másodfokú eljárás során - még a nyilvános ülés megtartását megelőzően - 2018. április 3. napján ... III. rendű terhelt is meghatalmazta védőként **ügyvéd 1**et, aki így ezen időponttól kezdve az I. rendű és a III. rendű terheltnek védelmét egyaránt ellátta. A meghatalmazás (másodfokú bírósági iratok 7. sorszám) kifejezetten tartalmazza, hogy a két érintett terhelt között érdekellentét nem áll fenn. A védő által tett ezen megállapítást a rendelkezésre álló iratok is alátámasztják. ... I. rendű és ... III. rendű terhelt az eljárás során végig következetesen tagadták a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését. Olyan tartalmú nyilatkozatokat egyetlen esetben sem tettek, amelyben - akárcsak közvetve - egymást az eljárás tárgyát képező bűncselekménnyel összefüggésben terhelték volna. Az elsőfokú ítélettel szemben a védők felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést, ezt a másodfokú nyilvános ülésen a közös meghatalmazott védőjük is fenntartotta. A másodfokú eljárásban sem az érintett terhelt, sem a védő nem tett olyan észrevételt, amely arra utalt volna, hogy a két személy érdekei ellentétesek, így a védelmüket - amely a korábbi Be. 46. § a) pontja alapján kötelező volt - ugyanaz az ügyvéd nem láthatja el. Összességében megállapítható tehát, hogy az I. rendű és a III. rendű terhelt között érdekellentét nem áll fenn, így a felülvizsgálati indítványnak az eljárási szabálysértésre hivatkozó része nem alapos.
- [11] A Legfőbb Ügyészség mindezek alapján a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.
- [12] ... I. rendű terhelt védője a legfőbb ügyészség átiratára tett észrevételében úgy nyilatkozott, hogy álláspontja szerint az

elévült büntetés végrehajtásának elrendelése olyan súlyú „anyagi jogi jogszabálysértés”, amely kizárólag felülvizsgálati eljárás keretében orvosolható. A védő összeférhetetlenségével és kizárásával kapcsolatos legfőbb ügyészégi álláspontot ugyanakkor elfogadta.

- [13] **III.** A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsülésen eljárva bírálta el.
- [14] A megtámadott határozatokat a Be. 659. § (5) bekezdésére figyelemmel a megtámadott részében, a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül. Emellett a Be. 659. § (6) bekezdésére tekintettel vizsgálta a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott - és az indítványozó által nem hivatkozott - esetleges eljárási szabálysértéseket is. Ennek eredményeképpen a felülvizsgálati indítványban előterjesztetteket részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.
- [15] 1. A felülvizsgálat a Be. 648. § a), b) és c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás alapulvételével vehető igénybe. A felülvizsgálat alapvető szabálya, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (1) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [16] A Kúria a jogszabályban [Be. 649. § (1)-(5) bekezdés] tételesen meghatározott felülvizsgálati okokra utalással megállapította, hogy a törvény szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, anyagi jogszabálysértés címén - egyebek mellett - a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontja szerint akkor van helye, ha a bíróság a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénytértő büntetést vagy alkalmazott törvénytértő intézkedést. A tartalma szerint erre a felülvizsgálati okra hivatkozott a védő, amikor azt állította, hogy a bíróság törvénytértéssel rendelte el az I. rendű terhelttel szemben korábban kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés utólagos végrehajtását. Ugyanakkor a Be. a felülvizsgálat korlátait meghatározó 650. § az (1) bekezdés c) pontjában kizárja a felülvizsgálat lehetőségét, ha a törvénytértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható.
- [17] A jelenleg hatályos Be. XCIV. Fejezete (671. §-675. §) pedig az úgynevezett „Egyszerűsített felülvizsgálat” keretébe utalja annak az eljárásnak a lefoglalását, ha a bíróság az alapügyben a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem rendelkezett, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett - többek között - a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés Btk. 87. § b) pontja alapján történő végrehajtásának elrendeléséről (Be. 671. § 2. pont).

- [18] Erre tekintettel a védő által kifogásolt anyagi jogi törvénysértés orvoslására az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás szolgál, amelynek lefolytatására az alapügyben eljáró elsőfokú bíróságnak van hatáskör és illetékessége [Be. 672. § (2) bekezdés].
- [19] Mindezek mellett csupán ,megjegyzi a Kúria, hogy a felülvizsgálati indítványban támadott, utólagosan végrehajtani rendelt szabadságvesztést kiszabó Kazincbarcikai Városi Bíróság 5.B.621/2010/6. számú ítélete jogerőre emelkedésének napja helyesen: 2011. február 10.
- [20] 2. ... I. rendű terhelt védője a felülvizsgálati indítványában a felülvizsgálat alapjául szolgáló (ún. abszolút) eljárási szabálysértésre is hivatkozott. Ezt az indítványát - a tartalma alapján - a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapította, amely szerint, a Be. 648. § b) pontjában foglalt rendelkezésre is figyelemmel, a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte e törvény értelmében kötelező.
- [21] Ennek az eljárási szabálysértésnek - megvalósulása esetén - a felülvizsgálati eljárásban is kötelező jogkövetkezménye a megtámadott határozat tartalmi törvényességére tekintet nélküli hatályon kívül helyezése és az eljáró bíróság új eljárás lefolytatására utasítása. Ha tehát a másodfokú nyilvános ülés megtartására kizárt védő jelenlétében került sor, a hivatkozott abszolút eljárási szabálysértés megvalósult.
- [22] A Be. 659. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványt főszabály szerint a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. Jelen ügyben ez a jogszabály a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.), mert a bíróságok eljárásukat e törvény alkalmazásával folytatták le és hoztak ügydöntő határozatot. A Be. 659. § (2) bekezdésének előírása azonban a kizárólag eljárásjogi okokon alapuló felülvizsgálati indítvány esetében - a Be. (2017. évi XC. törvény) 2018. július 1. napján történt hatálybalépésére figyelemmel - némiképp eltérően alakul. Ilyen esetben ugyanis az ügyben elvi jelleggel azt is vizsgálni kell, hogy az I. rendű terhelt által a korábbi Be. szabályaival összefüggésben kifogásolt eljárási szabálysértés a hatályos büntetőeljárási törvény szerint is az ítélet feltétlen hatályon kívül helyezését vonná-e maga után, azaz felülvizsgálati okot képez-e. Amennyiben ugyanis a bíróságnak az elbíráláskor még feltétlen eljárási szabálysértést megvalósító eljárása az azt követően hatályba lépett törvény rendelkezéseinek már megfelel, úgy nincs olyan hiba, amit ki kellene (lehetne) küszöbölni. A megismételt eljárást a Be. 868. § (1) bekezdésének

megfelelően a bíróság a korábbival azonos módon folytathatná le, és az immár kétségkívül eljárásjogilag is törvényes lenne. Ekként ilyen esetben nincs ok a határozat hatályon kívül helyezésére, mert nem lenne az új eljárásban orvoslást igénylő, illetve orvosolható fogyatékosága (Kúria Bfv.III.216/2018/7. számú határozata).

- [23] A Kúria azt állapította meg, hogy a kifogásolt eljárási szabálysértés tekintetében a korábbi Be., és a jelenleg - 2018. július 1. napjától - hatályos Be. nem tartalmaz eltérő szabályozást.
- [24] Mind a korábbi Be. 44. § (4) bekezdése, mind a hatályos Be. 43. § (2) bekezdése hasonlóképpen szabályozza azt az eljárási szabálysértést, amelyre a védő a felülvizsgálati indítványában hivatkozik. Eszerint több terhelt érdekében ugyanaz a védő akkor járhat el, ha a terheltek érdekei nem ellentétesek.
- [25] Tekintettel arra, hogy a felülvizsgálati indítványban sérelmezetteket vizsgálva a Kúria a legfőbb ügyészségi átiratban foglaltakkal - annak mindenben helytálló indokolásával - egyezően állapította meg, hogy a védő indítvány alaptalan, és a Legfőbb Ügyészségi átiratában foglaltakat az I. rendű terhelt védője is elfogadta, ezért ennek ismételt kifejtésétől a Kúria eltekintett.
- [26] Minderre figyelemmel a Kúria - miután a hivatalból lefolytatott vizsgálata eredményeként nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat - a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján - ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [27] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát kifejezett rendelkezéssel a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2020. május 18.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. előadó bíró, Dr. Katona Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
Schulz Oszkárné
tisztviselő